

**МВС України
Харківський національний університет
внутрішніх справ**

**Зацеркляний М.М.,
Клочко А.М.**

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів*

Харків 2010

УДК 658.518.3

ББК 32.965

3 38

Рецензенти:

Куценко О.С., д-р техн. наук, професор, Харківський національний технічний університету "ХПІ".

Задорожний Г.В., д-р екон. наук, професор, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна.

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1.4/18-Г-204 від 09.09.2008 р.)

Зацеркляний М.М., Клочко А.М.

3 38 Інформаційні технології в управлінні : навчальний посібник . – Х. : Видавництво ХНУВС, 2010. – 398 с.

Широка інформатизація всіх сфер життєдіяльності суспільства принципово змінює роль інформації та інформаційних технологій у соціальному та економічному розвитку країни.

В таких умовах особливого значення набувають проблеми підготовки кваліфікованих фахівців в області управлінської діяльності, здатних працювати в умовах розвиненої інформатизації – насичення виробництва і невиробничої сфери зростаючими потоками інформації і управління ними.

Лише сучасні інформаційні технології дозволяють практично миттєво вмикатися до будь-яких електронних масивів, одержувати всю необхідну інформацію і використовувати її для аналізу, прогнозування, ухвалення управлінських рішень у сфері бізнесу, комерції.

Найважливішою задачею вищої школи є створення умов для оволодіння майбутніми фахівцями всім різноманіттям науково-технічних досягнень і накопиченням практичним досвідом в області використання інформаційних технологій. Реалізуючи цю задачу, при написанні навчального посібника автори прагнули систематизувати накопичений досвід застосування інформаційних технологій у сфері управлінської діяльності, висловити методичні підходи до моделювання і проектування систем опрацювання інформації, автоматизації розв'язування практичних задач управлінської діяльності.

УДК 658.518.3

ББК 32.965

© Зацеркляний М.М., Клочко А.М., 2010

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2010

© Тяпкін А. С., Артеменко Р. И., дизайн обкладинки, 2010

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
ВСТУП.....	5
1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ	
1.1. Поняття управління.....	6
1.2. Суть, значення і особливості інформаційного забезпечення управління.....	20
1.3. Технології інформаційної діяльності.....	28
2. АВТОМАТИЗОВАНЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ	
2.1. Поняття автоматизованого робочого місця.....	39
2.2. Автоматизовані інформаційні системи.....	50
2.3. Автоматизовані інформаційні технології.....	54
2.3.1. Мережеві технології.....	59
2.3.2. Технології опрацювання тексту.....	66
2.3.3. Технології роботи з електронними таблицями.....	84
2.3.4. Технології опрацювання даних.....	106
2.3.5. Інтелектуальні інформаційні технології.....	122
2.3.5.1. Системи штучного інтелекту.....	122
2.3.5.2. Нейронні мережі.....	134
2.3.5.3. Експертні системи.....	138
2.3.6. Електронні презентації.....	150
2.3.6.1. Сучасні способи організації презентацій.....	150
2.3.6.2. Особливості інтерфейсу Microsoft PowerPoint.....	154
2.3.6.3. Організація презентацій засобами Microsoft PowerPoint..	161
2.3.7. Інтегровані комп'ютерні технології.....	172
2.3.7.1. Інтегровані пакети для офісу.....	172
2.3.7.2. Інтерфейс пакету Microsoft Office.....	178
2.3.7.3. Система довідки Microsoft Office.....	182
2.3.7.4. Засоби створення складених документів.....	184
3. АВТОМАТИЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ	194
3.1. Електронні документи та робота з ними.....	194
3.2. Система електронного документообігу “ДЕЛО”.....	203
3.3. Програмне забезпечення GroupWise.....	210
3.4. Автоматизована система управління документообігом і контролю виконання ESCOM.DOC©.....	214
3.5. Internet Explorer.....	224

3.6. Microsoft Outlook Express.....	232
4. ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВІ СИСТЕМИ	
4.1. Функціональне призначення та структура інформаційно-пошукових систем	238
4.2. Довідково-правові системи	246
4.3. Електронне урядування	254
4.4. Комп'ютерні системи інформаційно-правового забезпечення ЛІГА.....	263
4.5. Комп'ютерна система інформаційно-правового забезпечення РАДА	272
4.6. Правові інформаційно-пошукові системи інших країн.....	276
4.6.1. "Законодавство країн СНД"	276
4.6.2. Правова система "Консультант плюс"	278
4.6.3. Довідкова правова система ГАРАНТ	283
4.6.4. Інформаційно-правовий сервер "Кодекс"	285
4.6.5. Системи правової інформації США.....	287
5. СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
5.2. Система R/3	300
5.3. Інформаційна система управління підприємством БЕСТ-5.....	306
5.4. Система управління підприємством "М-3"	311
5.5. Програмний комплекс управління підприємством ПАРУС.....	334
5.6. Система "ІС: Підприємство"	351
5.7. Система Project Expert.....	354
6. ПРОБЛЕМА БЕЗПЕКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
6.1. Погрози економічним інформаційним системам	374
6.2. Організація захисту автоматизованих інформаційних систем	380
6.3. Засоби боротьби з комп'ютерними вірусами.....	382
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА	

ВСТУП

Широка інформатизація всіх сфер життєдіяльності суспільства принципово змінює роль інформації та інформаційних технологій у соціальному та економічному розвитку країни.

В таких умовах особливого значення набувають проблеми підготовки кваліфікованих фахівців в області управлінської діяльності, здатних працювати в умовах розвиненої інформатизації – насичення виробництва і невиробничої сфери всезростаючими потоками інформації і управління ними. В підприємстві як ні в якій іншій сфері визначальними є проблеми, пов'язані зі збиранням, зберіганням, пошуком, опрацюванням, перетворенням, розповсюдженням і використанням інформації.

Менеджмент є одним із секторів застосування інформаційних технологій, оскільки автоматизація інформаційних процесів у цій області в умовах інтенсивного розвитку ринкових відносин є стратегічним чинником конкуренції.

Лише сучасні інформаційні технології дозволяють практично миттєво підключитися до будь-яких електронних масивів, одержувати всю необхідну інформацію і використовувати її для аналізу, прогнозування, ухвалення управлінських рішень у сфері бізнесу, комерції.

Інформатизація в області управління економічними процесами передбачає перш за все підвищення продуктивності праці працівників за рахунок зниження співвідношення вартість/продуктивність, а також підвищення кваліфікації і професійної грамотності фахівців, зайнятих управлінською діяльністю.

Найважливішою задачею вищої школи є створення умов для оволодіння майбутніми фахівцями всім різноманіттям науково-технічних досягнень і накопиченим практичним досвідом в області використання інформаційних технологій. Реалізуючи цю задачу, при написанні навчального посібника автори прагнули систематизувати накопичений досвід створення інформаційних технологій у сфері економічної діяльності, висловити методичні підходи до моделювання і проектування систем опрацювання інформації, автоматизації розв'язування практичних задач управлінської діяльності.

Навчальне видання

Зацеркляний Микола Мілентійович,
д-р технічних наук

Клочко Анатолій Миколайович,
канд. педагогічних наук

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ

Навчальний посібник

Підп. до друку 10.03.2010. Формат 60х84\16. Обл.-вид. арк. 23,9.

Ум. авт. арк. 20,0. Зам.

Видавець і виготовлювач –

Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. 50-річчя СРСР, 27, м. Харків, 61080

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008